

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1 (1) Finanțarea partidelor politice se realizează numai în condițiile prezentei legi.

(2) Asigurarea mijloacelor de finanțare a partidelor politice trebuie să fie expresia caracterului liber, egal și sincer al competiției politice.

Art.2 – Partidele politice pot deține bunuri mobile și imobile care sunt necesare realizării activității specifice.

Art.3 (1) Sursele de finanțare a unui partid politic pot fi:

- a) cotizații ale membrilor de partid;
- b) donații și legate;
- c) venituri provenite din activități proprii;
- d) subvenții de la bugetul de stat.

(2) Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează prin conturi în lei și în valută, deschise la bănci sau la filialele unor bănci cu sediul în România, potrivit legii.

(3) Veniturile realizate din activitățile prevăzute la alin.(1) sunt scutite de impozite și taxe.

CAPITOLUL II Finanțarea privată

Secțiunea 1 – Cotizații

Art.4 (1) Cuantumul cotizațiilor, repartizarea și utilizarea acestora se stabilesc prin hotărâri ale partidului politic sau ale *formațiunii politice*, potrivit statutului.

(2) Veniturile totale provenite din cotizații sunt neplafonate.

(3) Suma cotizațiilor plătite într-un an de o persoană nu poate depăși 100 de salarii de bază minime brute pe țară. Salariul de bază minim brut pe țară luat ca referință este cel existent la data de 1 ianuarie a anului respectiv.

Secțiunea 2 – Donații

Art.5 – (1) Donațiile primite de un partid politic sau de o *formațiune politică* într-un an fiscal nu pot depăși 0,05% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv.

(2) În anul fiscal în care au loc alegeri parlamentare, prezidențiale sau locale, plafonul de la alineatul precedent este dublu.

(3) Donația primită de la o persoană fizică într-un an nu poate depăși 250 de salarii de bază minime brute pe țară în anul respectiv.

(4) Donația primită de la o persoană juridică într-un an nu poate fi mai mare de 1.000 de salarii de bază minime brute pe țară.

(5) La primirea donației sunt obligatorii verificarea și înregistrarea identității donatorului, precum și emiterea unei chitanțe cu suma donată.

(6) La solicitarea donatorului, identitatea sa poate rămâne confidențială, dar nu și pentru o donație anuală mai mare de 20 salarii de bază minime pe țară.

(7) Suma totală primită de un partid politic sau de o *formațiune politică* ca donații confidențiale nu poate depăși 15% din totalul donațiilor primite într-un an de către un partid sau formațiune politică.

(8) Toate donațiile vor fi evidențiate corespunzător în documentele contabile, cu menționarea datei când au fost făcute și a altor informații care să permită identificarea surselor de finanțare.

(9) Lista donațiilor cu sume mai mari de 20 de salarii de bază minime brute pe țară, precum și suma provenită din însumarea donațiilor confidențiale se publică în Monitorul Oficial al României până la data de 31 martie a anului următor.

(10) *Lista donatorilor, precum și evidențele contabile ale partidului sau ale formațiunii politice trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente: numele sau, după caz, denumirea, domiciliul sau, după caz, sediul, cetățenia sau, după caz, naționalitatea donatorului, numărul și seria actului de identitate și codul numeric personal sau, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și codul fiscal, data la care a fost efectuată donația.*

(11) Sunt interzise donațiile de bunuri materiale sau sume de bani ori *prestarea de servicii gratuite* făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic.

Art.6 – (1) Partidele politice și *formațiunile politice* nu pot primi donații de la o autoritate sau instituție publică, de la o regie autonomă, de la o companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat; de asemenea, sunt interzise donațiile în bani din partea unui sindicat sau a unei asociații ori fundații.

(2) Donațiile din partea altor state ori a organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice străine, sunt interzise. Fac excepție de la prevederile acestui alineat donațiile constând în bunuri materiale necesare activității politice, dar care nu sunt materiale de propagandă electorală, primite de la organizații politice internaționale la care partidul politic sau *formațiunea politică* respectivă este afiliată sau de la partide politice ori *formațiuni politice* aflate în relații de colaborare politică. Aceste donații se publică în Monitorul Oficial al României, potrivit art.5 alin.7.

(3) Donațiile prevăzute la alin.(2)sunt scutite de plata taxelor vamale.

Secțiunea 3 – Alte surse de venituri

Art.7 – Partidele politice și *formațiunile politice* nu pot desfășura activități specifice societăților comerciale. Fac excepție:

- a) editarea, realizarea și difuzarea publicațiilor ori a altor materiale de propagandă și cultură politică proprii;
- b) organizarea de întruniri și seminarii cu tematică politică, economică, sau socială;
- c) acțiunile culturale, sportive și distractive;
- d) serviciile interne;
- e) închirierea spațiilor proprii pentru conferințe și acțiuni social-culturale;
- f) dobânzile bancare;

g) *înstrăinarea bunurilor din patrimoniu, dar numai după cel puțin 5 ani de la primire.*

CAPITOLUL III

Finanțarea publică (guvernamentală)

Secțiunea 1 – Subvenții de la bugetul de stat

Art.8 – (1) Partidele politice și *formațiunile politice* primesc anual subvenții de la bugetul de stat, în condițiile legii. Subvenția se varsă, lunar, în contul fiecărui partid politic sau *formațiune politică*, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Suma alocată anual partidelor politice și *formațiunilor politice* nu poate fi mai mare de 0,04% din veniturile bugetului de stat.

(3) Partidele politice și *formațiunile politice* care la începutul legislaturii sunt reprezentate prin grup parlamentar, cel puțin într-o Cameră, primesc o subvenție de bază. Totalul subvențiilor de bază reprezintă o treime din subvențiile bugetare alocate partidelor politice.

(4) Partidele politice și *formațiunile politice* reprezentate în Parlament primesc și o subvenție proporțională cu numărul de mandate obținute. Suma cuvenită pentru un mandat se stabilește prin împărțirea restului de două treimi din subvențiile de la bugetul de stat pentru partide politice și *formațiuni politice* la numărul total al parlamentarilor.

(5) Subvenția totală acordată de la bugetul de stat unui partid politic sau unei *formațiuni politice*, după aceste operațiuni, nu poate depăși de 5 ori subvenția de bază.

(6) Partidele politice și *formațiunile politice* care nu au mandate parlamentare, dar au obținut cu cel mult 1% sub pragul electoral, primesc subvenții egale, care se stabilesc prin împărțirea sumei *neutilizate*, potrivit dispozițiilor alin.(5), la numărul partidelor politice respective. Suma totală acordată partidelor politice și *formațiunilor politice* neparlamentare nu poate fi mai mare decât o subvenție de bază.

(7) Sumele *neutilizate după redistribuire*, potrivit prevederilor alin.(6), se împart partidelor politice și *formațiunilor politice* parlamentare proporțional cu numărul mandatelor.

(8) Sumele *neutilizate* la sfârșitul anului financiar se reportează în anul următor.

Art.9 – (1) Veniturile provenite de la subvențiile bugetare pot avea următoarele destinații:

- a) cheltuieli materiale pentru întreținerea și funcționarea sediilor;
- b) cheltuieli de personal;
- c) cheltuieli pentru presă și propagandă;
- d) cheltuieli privind organizarea de activități cu caracter politic;
- e) cheltuieli de deplasare în țară și străinătate;
- f) cheltuieli pentru telecomunicații;
- g) cheltuieli cu delegațiile din străinătate;
- h) investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidelor sau *formațiunilor politice respective*;
- i) cheltuielile pentru campania electorală.

(2) Eficiența și oportunitatea acestor cheltuieli urmează să fie decise *de organele de conducere ale partidelor politice sau ale formațiunilor politice, potrivit statutului lor.*

CAPITOLUL IV

Finanțarea în timpul campaniilor electorale

Secțiunea 1 – Subvenție de la bugetul de stat pentru campania electorală

Art.10 – (1) Prin lege specială, toate partidele și formațiunile politice care participă la campania electorală pot primi o subvenție de la bugetul de stat. Categoriile de cheltuieli pentru campania electorală, care pot fi finanțate din această subvenție, se stabilesc prin legea de acordare a acestei subvenții.

(2) Partidele și formațiunile politice *care nu au obținut pragul electoral pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, ori, la alegerile locale, nu au obținut pragul electoral*, vor restitui subvenția primită în condițiile alin (1) în termen de 2 luni de la data publicării rezultatelor finale ale alegerilor în Monitorul Oficial.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și alianțelor politice.

Secțiunea 2 – Contribuțiile pentru campania electorală

Art.11 – Contribuțiile primite după deschiderea campaniei electorale de la persoanele fizice sau juridice, din țară, cu excepția subvențiilor prevăzute la art.10, pot fi folosite pentru campania electorală a unui partid ori formațiune politică numai dacă, în prealabil, *sunt declarate Curții de Conturi de către mandatarul financiar*.

Art.12 – Este interzisă finanțarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice sau juridice din străinătate. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul statului.

Art.13 – Se interzice finanțarea în orice mod a campaniei electorale a unui partid, a unei formațiuni politice, a unei coaliții a acestora sau candidat independent de către o autoritate publică, instituție publică, regie autonomă, companie națională, societate comercială sau societate bancară cu capital integral sau majoritar de stat sau de către un sindicat ori o asociație sau fundație. Sumele astfel primite se confiscă și se fac venit la bugetul statului.

Secțiunea 3 – Mandatarul financiar

Art.14 (1) Primirea pentru campania electorală a subvențiilor de la bugetul de stat sau a donațiilor de la persoane fizice sau persoane juridice se face numai printr-un mandatar financiar, desemnat în acest scop de către conducerea partidului sau a formațiunii politice.

(2) Mandatarul financiar este obligat să țină evidența contabilă a operațiunilor financiare pentru fiecare circumscripție, în cazul alegerilor pentru Camera Deputaților și, respectiv, pentru Senat, precum și pentru fiecare județ și, respectiv, pentru fiecare candidat la funcția de primar, în cazul alegerilor locale.

(3) Mandatarul financiar răspunde solidar cu partidul ori formațiunea politică ce l-a desemnat de legalitatea operațiunilor financiare efectuate în perioada campaniei electorale și de respectarea prevederilor art.11-13.

(4) Mandatarul financiar poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică.

(5) Un partid sau o formațiune politică poate avea mai mulți mandatarari financiari, la nivel central, pentru filiale sau pentru candidați; în acest caz, se vor delimita împuternicirile acestora și se va desemna un mandatar financiar coordonator.

(6) Mai multe partide sau formațiuni politice nu pot folosi serviciile aceluiași mandatar.

(7) Calitatea de mandatar financiar se dobândește numai după înregistrarea sa oficială la Ministerul Finanțelor și aducerea la cunoștință publică prin presă.

Art.15 – Prevederile art.13-14 se aplică în mod corespunzător și candidaților independenți.

Art.16 – Cheltuielile legate de organizarea și desfășurarea operațiunilor electorale se suportă de la bugetul de stat ori, după caz, de la bugetele locale sau județene, potrivit dispozițiilor legilor electorale.

Art.17 – (1) Accesul la serviciile publice de radio și de televiziune în cadrul campaniei electorale, precum și la locurile speciale de afișaj electoral este garantat și se asigură potrivit dispozițiilor legilor electorale.

(2) Partidele și formațiunile politice, precum și candidații independenți sunt obligați să imprime pe toate afișele și materialele de propagandă electorală denumirea agentului economic care le-a tipărit și să declare prin mandatar financiar numărul de afișe electorale tipărite.

Secțiunea 4 - Limitele maxime ale cheltuielilor

Art.18 (1) Limita maximă a cheltuielilor care pot fi efectuate de un partid sau o formațiune politică în fiecare campanie electorală se stabilește la următoarele valori:

a) 185 de salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat propus în vederea alegerii Camerei Deputaților și Senatului;

b) 15.000 de salarii pentru fiecare candidat propus pentru alegerea Primarului General al Municipiului București;

c) 40 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat propus în campania electorală pentru alegerea consiliilor județene și a Consiliului General al municipiului București, precum și pentru primarii municipiilor sau ai subdiviziunilor municipiului București;

d) 20 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat propus în campania electorală pentru alegerea consiliilor locale sau pentru primarii orașelor;

e) 10 salarii de bază minime brute pe țară pentru fiecare candidat propus în campania electorală pentru alegerea consiliilor locale și a primarilor în comune.

(2) Limitele maxime ale cheltuielilor prevăzute la alin.1 se aplică și candidaților independenți.

Art.19 (1) Limita maximă a cheltuielilor care pot fi efectuate de un partid, formațiune politică sau candidat independent în campania electorală pentru alegerea Președintelui României este de **45.000 salarii de bază minime** brute pe țară, la care se adaugă 100 de salarii minime brute pe țară în cazul unuia al doilea tur de scrutin.

(2) Dispozițiile art. 10-17, 22, 25 și 28 se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care alegerile pentru președintele României au loc în același timp cu alegerile pentru Camera Deputaților și Senat, partidele și formațiunile politice care propun un candidat la președinție vor desemna un mandatar special pentru campania electorală a candidatului în cauză.

(4) Partidele și formațiunile politice care nu au obținut cel puțin 10% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară pentru candidatul pe care l-au propus, precum și candidații independenți care se găsesc în aceeași situație, vor restitui subvenția de la buget în termen de 2 luni de la încheierea campaniei electorale.

Art.20 – Atunci când un candidat este propus pentru mai multe funcții, într-o campanie electorală, limita maximă a cheltuielilor ce pot fi efectuate se stabilește la valoarea cea mai mare, potrivit art. 18 sau art. 19, după caz.

CAPITOLUL V

Controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Art.21 – (1) Curtea de Conturi este singura autoritate publică abilitată să controleze respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice.

(2) Anual Curtea de Conturi va verifica pentru fiecare partid și formațiune politică, respectarea prevederilor legale privind constituirea și cheltuirea fondurilor acestora.

Art.22 (1) - În termen de 15 zile de la publicarea rezultatului alegerilor, mandatarul financiar este obligat să depună la Curtea de Conturi un raport detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale pentru fiecare partid, formațiune politică sau candidat independent. Raportul se publică în Monitorul Oficial, atât la nivel central, cât și la nivelul fiecărei filiale județene.

(2) Validarea mandatelor candidaților declarați aleși este condiționată de depunerea în termen a raportului financiar prevăzut la alin.(1).

Art.23 (1) – Pentru verificarea legalității încasărilor și a plăților efectuate în campania electorală, Curtea de Conturi poate solicita orice declarații și documentele suplimentare pe care le consideră necesare.

(2) În termen de 30 de zile de la primirea raportului sau, după caz, a documentelor suplimentare solicitate, Curtea de Conturi se va pronunța asupra corectitudinii evidențelor contabile electorale și a legalității plăților făcute. Dacă se apreciază că există anumite neregularități sau încălcări ale restricțiilor legale privind veniturile și cheltuielile electorale, Curtea de Conturi poate dispune restituirea în tot sau în parte, a subvenției de la buget primită de partidul, formațiunea politică sau candidatul independent în cauză.

(3) Decizia Curții de Conturi poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție, în condițiile legii.

Art.24 – Donațiile acceptate de către partidele politice sau de către *formațiunile politice* cu încălcarea prevederilor art.5 și 6 din prezenta lege, precum și cele acceptate de un partid care acționează în baza statutului modificat, deși instanța a respins cererea de încuviințare a modificării acestuia, sau de un partid în curs de dizolvare, se fac venit la bugetul de stat, pe baza hotărârii, definitive, a Colegiului Jurisdicțional al Curții de Conturi.

CAPITOLUL VI Sanțiuni

Art.25 – (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 30.000.000 la 300.000.000 lei următoarele fapte:

a) nepublicarea în Monitorul Oficial al României a donațiilor primite potrivit art. 5 alin.7, precum și a donațiilor primite potrivit art.6 alin.2, teza a II-a, până la data de 31 martie a anului următor;

b) primirea de subvenții pentru campania electorală altfel decât printr-un mandatar financiar sau încălcarea de către acesta a obligațiilor ce-i revin potrivit prevederilor prezentei legi;

c) acceptarea unor donații peste cuantumul maxim stabilit în prezenta lege precum și efectuarea de donații de bunuri materiale sau sume de bani ori prestarea de servicii gratuite făcute cu scopul evident de a obține un avantaj economic sau politic ;

d) neevidențierea contabilă a donațiilor mai mici de 20 salarii de bază minime pe țară;

e) nedepunerea în termen a raportului financiar electoral și a documentelor justificative la Curtea de Conturi.

f) nerespectarea dispozițiilor art. 18 alin.2 din prezenta lege;

g) subvenționarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice sau juridice din străinătate;

h) subvenționarea în orice mod a campaniei electorale de către o autoritate publică, instituție publică, regie autonomă, companie națională sau societate cu capital majoritar sau integral de stat.

(2) Sancțiunile se pot aplica după caz, fie mandatarului financiar, fie partidului politic, fie donatorului care a încălcat prevederile legale mai sus menționate.

Art.26 – Constituie, de asemenea, contravenție nerespectarea limitelor legale ale cheltuielilor electorale prevăzute la art.19 din prezenta lege și se sancționează cu amendă, care nu poate fi mai mică decât jumătatea sumei excedentare și mai mare decât triplul acesteia.

Art.27 – Contravențiile prevăzute la art.25 și 26 se constată și sancțiunile se aplică de controlorii Curții de Conturi.

Art.28 (1) În cazul în care, prin hotărâre judecătorească definitivă, unul sau mai mulți candidați declarați aleși ai unui partid sau ai unei formațiuni politice a fost condamnat pentru o infracțiune *în legătură cu finanțarea partidului, a formațiunii politice sau, după caz, a campaniei electorale*, aceștia devin incompatibili, pe o durată determinată, prin hotărârea Parlamentului sau, după caz, a consiliului județean sau local.

Locurile de deputați, senatori ori consilieri devenite vacante vor fi ocupate de supleanții de pe lista partidului sau formațiunii politice respective.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și candidaților independenți, locul devenit vacant în acest caz urmând a fi ocupat de supleantul de pe lista partidului, formațiunii politice ori alianței electorale care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.

Art. 29 Prin regulamentele camerelor Parlamentului, precum și prin regulamentele consiliilor județene și locale se va reglementa procedura de aplicare a măsurilor prevăzute la art. 28.

CAPITOLUL VII Dispoziții finale

Art.30 – (1) Autoritățile locale asigură cu prioritate spații pentru sediile centrale și locale ale partidelor politice și ale *formațiunilor politice*, la cererea motivată a acestora.

(2) Închirierea de către autoritățile locale a spațiilor destinate sediilor partidelor politice și *formațiunilor politice* urmează regimul juridic prevăzut pentru închirierea spațiilor destinate pentru locuit.

(3) Partidele politice și *formațiunile politice* sunt scutite de plata impozitelor pe clădiri pentru imobilele pe care le dețin în proprietate.

(4) Partidele politice și *formațiunile politice* care își încetează activitatea ca urmare a autodizolvării, a dizolvării pronunțate prin hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, ori prin alt mod prevăzut de lege, sunt obligate să predea autorităților publice locale, în termen de 60 de zile, spațiile pe care le-au deținut cu contract de închiriere încheiat cu acestea.

(5) Tribunalul București va comunica prefectilor în termen de 60 de zile încetarea activității partidului politic, în vederea preluării sediilor închiriate de către autoritățile publice locale, prin executorii judecătorești.

Art.31 – Plata tuturor cheltuielilor legate de telecomunicații, energie electrică și termică, gaze, apă, canal, etc. ale unui partid sau formațiune politică cade în sarcina exclusivă a acestora și se face la tariful spațiilor destinate pentru locuit.

Art.32– Pe data intrării în vigoare a acestei legi se abrogă orice prevederi contrare precum și:

- art.32-45 din Legea partidelor politice nr.27/1996;
- art.45 și art. 72 lit.m) din Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului;
- art.28 din Legea nr.69/1992 pentru alegerea Președintelui României;
- art.56 și art. 85 lit.m) din Legea nr.70/1991 privind alegerile locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 33 – Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 2001, cu respectarea prevederilor articolului 74, alin. (1) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Valer Dorneanu

Această propunere legislativă a fost adoptată de Senat în ședința din 2001, cu respectarea prevederilor articolului 74, alin. (1) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Nicolae Văcăroiu